

רק עשרים ותשעה יום, כיון שסתם "חדש" בלשון חכמים הוא עשרים ותשעה יום⁽³²⁾.

שנינו במשנה "עד שלשים יום יעמיד פרנס, יתר מכאן יוציא ויתן כתובה".

ויש לדון: האם לעולם נותנים לו שלשים יום על ידי פרנס, ואפילו אם נדר לעולם אינו חייב להוציא עד שלשים יום,

או דילמא, רק אם נדר לשלשים יום יכול לזון על ידי פרנס, אך כשנדר לעולם, לא.

ונחלקו בנידון זה האמוראים:

אמר רב: לא שנו שיכול לזונה על ידי פרנס, **אלא במפרש**. כלומר — כשנדר בפירוש לשלשים יום.

אבל בנודר סתם, יוציא לאלתר ויתן כתובה.

והטעם, משום שפרנס אינו דין לכתחילה, רק בדיעבד כשנדר לשלשים יום אין כופין אותו לגרש משום זמן מועט כל כך, כיון שיכול על כל פנים לזון על ידי פרנס. אך אם

נדר מראש לזמן מרובה, אין סברא להמתין עמו⁽³³⁾.

ושמואל אמר: אפילו בנודר סתם, לא יוציא עד שלשים יום, שמא ימצא פתח לנדרו.

ומקשינן: מדוע חזרו רב ושמואל על מחלוקתם בנידון זה, והא איפלגו ביה חדא זימנא, במקום אחר?

דתנן (לעיל סא ב) — "המדיר את אשתו מתשמיש המטה, בית שמאי אומרים ימתין שתי שבתות.⁽³⁴⁾ ויותר מכך יוציא ויתן כתובה.

ובית הלל אומרים — שבת אחת ימתין⁽³⁵⁾, יותר מכך יוציא ויתן כתובה".

ועל כך אמר רב: מחלוקת בית שמאי ובית הלל רק במפרש, היינו כשנדר בפירוש על שבוע או שבועיים, אבל בנודר סתם, יוציא לאלתר ויתן כתובה.

ושמואל אמר: אפילו בסתם נמי לא יוציא, שמא ימצא פתח לנדרו.

32. ולדעת אביו, אף על פי שבעלמא סתם חדש עשרים ותשעה יום, מכל מקום כאן היתה הכונה לשלשים יום, ומכיון שרצה התנא להשמיע בכהנת חדשיים, נקט בישראל חדש, אך כוונתו הייתה שלשים יום. תוספות.

33. כך הבאור לדעת רש"י. אך יש ראשונים שפרשו: אמר רב לא שנו אלא במפרש — היינו שפירש זמן כל שהוא, אפילו הרבה יותר משלשים יום, בכל זאת נותנים לו לזון שלשים יום על ידי פרנס. אבל אם סתם ולא פירש כלל — יוציא לאלתר, שמכיון שלא קצב זמן לנדרו, טוענת האשה — "מיסנא הוא דסני ליי", ואיני יכולה לדור עמו.

ולפי שיטות אלו — אכן פרנס הינו דין לכתחילה, אלא שכאשר נודר לעולם ישנה סברא חדשה שעליו לגרשה מדין מיסנא הוא דסני. ויעויין בשיטה מקובצת.

34. והטעם, מבואר בגמרא שם — כיון שמצינו ביולדת נקבה שאסורה לבעלה במשך שבועיים, אם כן הפסק שבועיים הינו מדרך חיי האישות, ולכן לא כפוהו להוציא עד שבועיים.

35. כמו שמצינו בנדה שאסורה שבוע אחד לבעלה, ולכן אין הפסק שבוע נוגד את חיי האישות. אך מיולדת נקבה אין ללמוד, כיון שהלידה אינה שכיחה כנדה.